

ETELÄ-SAVON
MAAKUNTALIITTO

Kulttuurin tulevaisuuspöytä

Etelä-Savon maakuntaliitto 3.5.2018

Heli Gynther

Maakunnat tulevaisuudessa

- Sote- ja maakuntauudistuksessa maakunnallinen päätöksenteko ja osa valtion aluehallinnosta siirtyy yhteen, uuteen organisaatioon vuoden 2020 alusta.
- Maakunnan tehtäväalue kattaa 25 kokonaisuutta
 - mm. sosiaali- ja terveydenhuolto, pelastustoimi, ympäristöterveydenhuolto, aluekehittäminen, alueiden käytön ja rakentamisen ohjaus, työ- ja elinkeinopalvelut
 - mukana tehtävissä kulttuurin edistäminen

Tulevan maakunnan tehtävät kulttuurin saralla

- Maakunnalla on vastuuta maakunnallisen identiteetin ja kulttuurin edistämisestä sekä kulttuurin strategisesta suunnittelusta.
- Vastuualueeseen kuuluvia tehtäviä ovat
 - kulttuuriympäristön hoito
 - maakunnallisen identiteetin, elinvoiman ja kulttuurin kehittäminen
 - hyvinvoinnin ja liikunnan edistäminen
 - osallistumisen, vaikuttamisen ja demokratian edistäminen

Kulttuuritoimijoiden kuuleminen

- Kulttuuria tarkastellaan valmistelutyössä elinkeinopoliittisena elementtinä, hyvinvointitekijänä, kulttuuriympäristökysymyksenä ja osallisuuden näkökulmasta esim. harrastus- ja vaikuttamismahdollisuuksien kautta.
- Osana alueiden kehittämisen valmisteluprosessia haluttiin kuulla kulttuurikentän näkemyksiä maakunnan kulttuuritehtävien hoidosta.
- Vastaamalla kyselyyn tarjottiin mahdollisuus osallistua uudistuksen valmistelutyöhön ja pohdintaan kulttuurin roolista ja asemasta esim. osana aluekehitystehtävää.

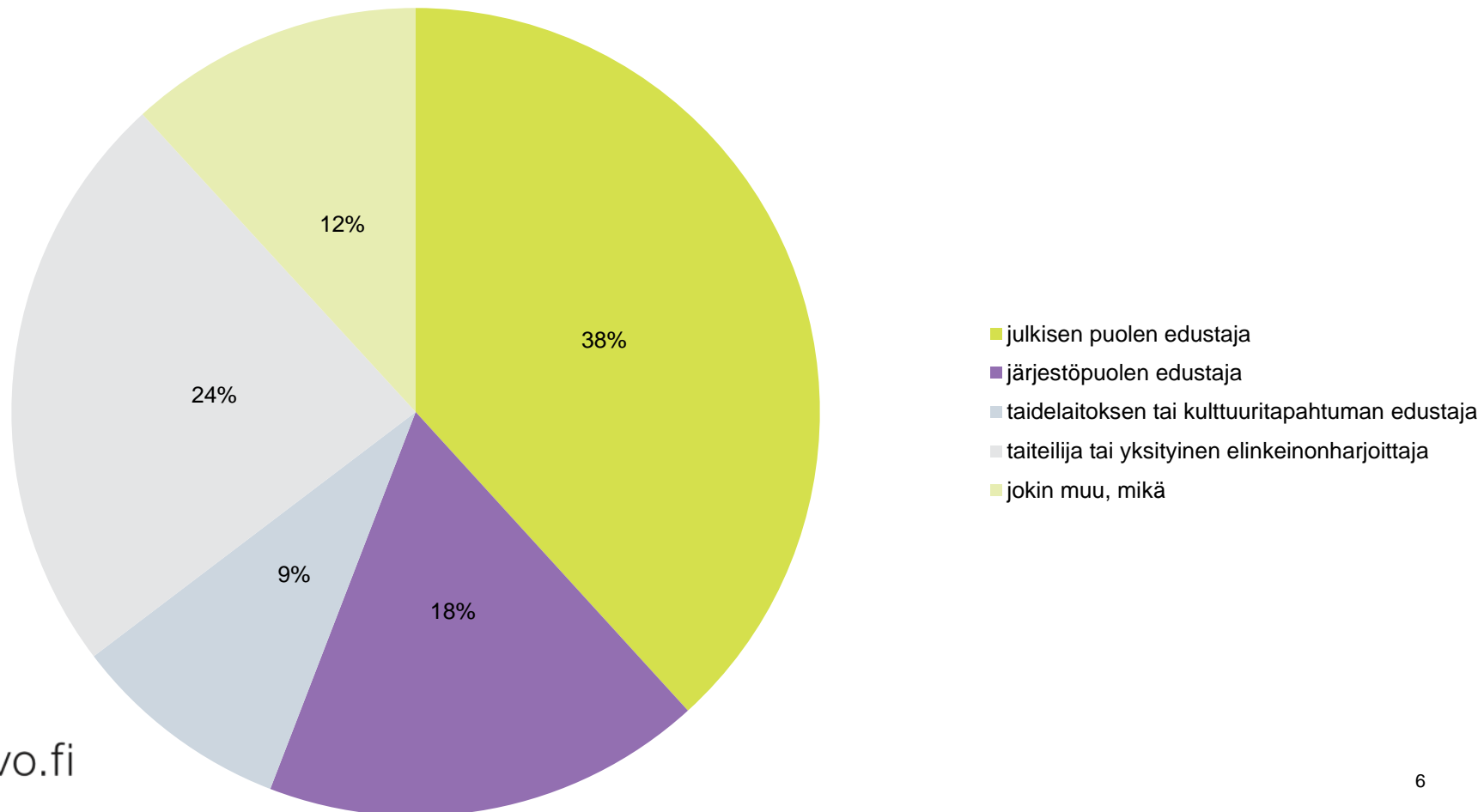

Kyselyn perustiedot

- Sähköinen surveypal-kysely
- Linkkiä jaettiin sähköpostilla ja somessa
- Vastausaikaa 5.-22. maaliskuuta 2018
- Vastaajia yhteensä 35

Vastaajien taustaorganisaatio

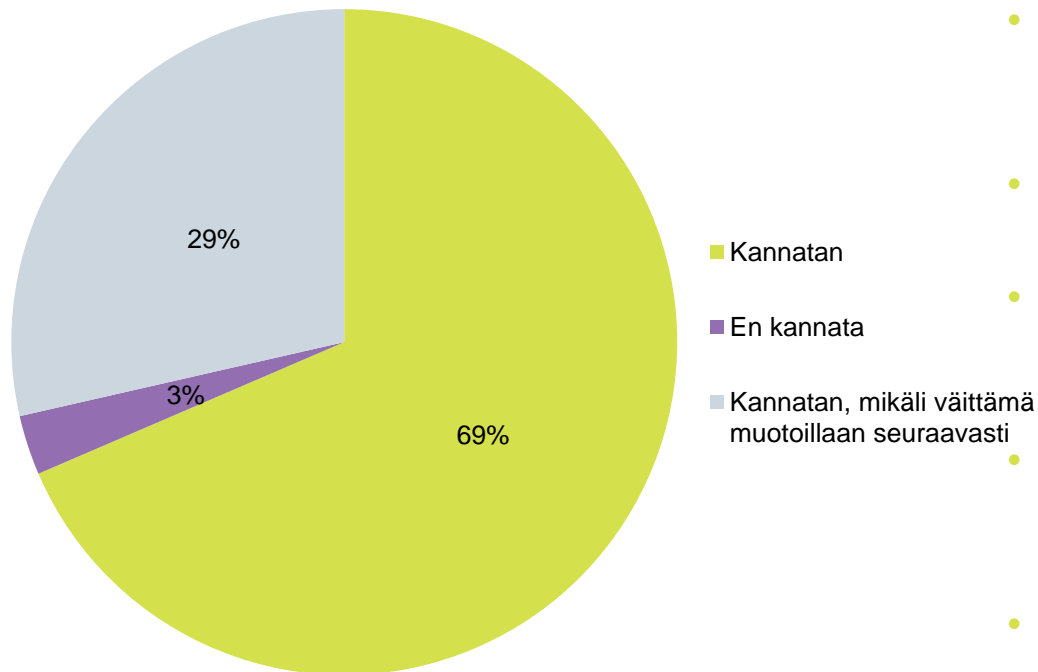
Vahvaa kannatusta saaneita väittämiä

- Kulttuuri aluekehityksessä ja elinkeinojen edistämisessä

- Kulttuuriyrittäjyyden ja luovien alojen edistäminen ja tukeminen on maakunnan avaintehtäviä
- Ammattitaiteen edistämisessä ja ammattitaiteilijoiden tukemisessa maakuntaorganisaatio tekee tiivistä yhteistyötä Taiteen edistämiskeskuksen eli TAIKEN kanssa
- Ammattitaiteen edistämisessä ja ammattitaiteilijoiden tukemisessa maakunnan kulttuuritoimijoiden verkosto tekee tiivistä yhteistyötä Taiteen edistämiskeskuksen eli TAIKEN kanssa
- Hyvät kulttuuripalvelut lisäävät merkittävästi Etelä-Savon vetovoimaa asuin-, vapaa-ajan- ja matkailualueena

Maakunnassa tulee vahvistaa ja tukea olemassa olevia kärkitapahtumia ja kulttuurikohteita

esavo.fi

- kehittämään uutta, päivittämään vanhaa ja korvaamaan elinkaarensa päähän tulleita
- olemassa olevia tapahtumia ja kulttuurikohteita sekä uutta toimintaa
- sekä varmistaa että taiteen ja kulttuurin infrastruktuuri ja riittävät resurssit ovat olemassa
- sekä tuoda esiin vapaan sivistystyön ja taideoppilaitosten opetuksen merkitystä alueen kulttuuritapahtumille
- ottaen huomioon myös tapahtumien uusiutuminen ja mahdollisuuksien antaminen uusille toimijoille.

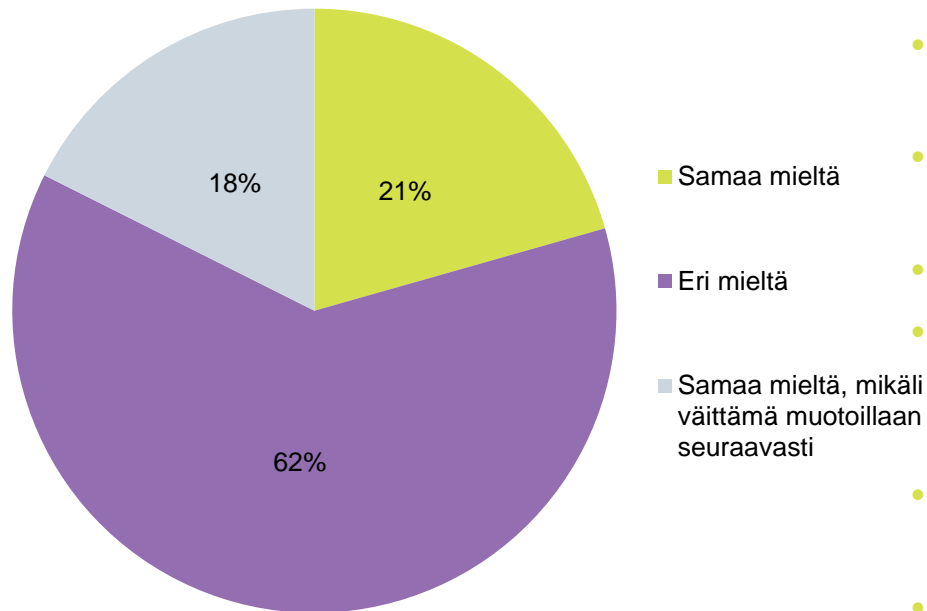
Vahvaa kannatusta saaneita väittämiä

- identiteettityö

- Maakunnassa tulee tukea ja edistää omaehtoista ja oma-aloitteista kulttuuri- ja harrastustoimintaa
- Maakunnan tulee huolehtia maakunnallisen identiteetin edistämisestä yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa
- Maakunnan tulee osallistavalla prosessilla linjata oman identiteettinsä rakennuspuut
- Etelä-Savon tulee profiloitua kulttuurimaakuntana
- Etelä-Savon tulee haastaa ja hyödyntää alueen ammattitaiteilijoita maakunnan identiteetin vahvistamiseen
- Etelä-Savon tulee haastaa ja hyödyntää alueen ammattitaiteilijoita maakunnan identiteetin vahvistamiseen

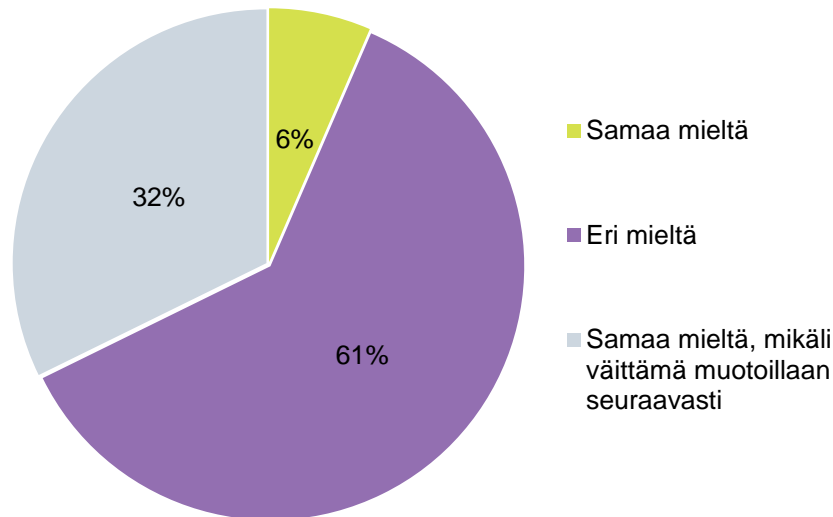
Etelä-Savolla on vahva tunnistettava identiteetti

- on vahva taiteiden ja kulttuurinen tunnistettava identiteetti
- Etelä-Savo tarvitsee tunnistettavan identiteetin
- identiteettiä voi vielä vahvistaa
- Etelä-Savon identiteetistä tehdään nykyistä vahvempi nostamalla esiin asioita, joista identiteetti muodostuu
- Etelä-Savon tulee rakentaa oma vahva tunnistettava identiteetti
- ehkei kuitenkaan "vahva"

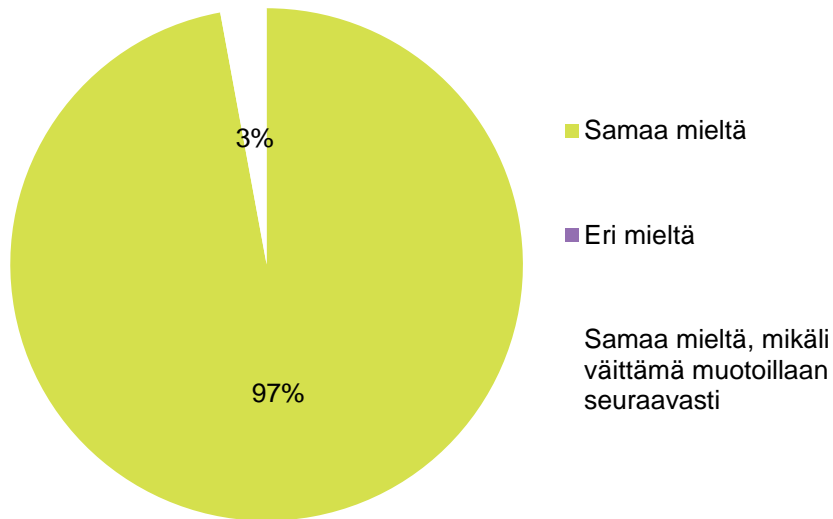
Maakunnallinen identiteetti on keinotekoinen, sellaista ei Etelä-Savossa ole eikä tule olemaan.

- Aito identiteetti on löydettävissä.
- Maakunnallisen identiteetin rakentaminen on hankala ja vuosien mittainen työ, eikä siinä välttämättä tulla onnistumaan.
- Maakunnallinen identiteetti on keinotekoinen, se jakautuu entiseen Itä-Savon alueeseen ja Savonlinnan seutuun, sekä toisaalla Mikkelin "Etelä-Savon sydämeen"
- on keinotekoinen, ja se rakennetaan yhteisistä nimittäjistä. Ei vie paikkakuntien identiteettiä ja se pitäisi ymmärtää
- Etelä-Savon identiteetti rakentuu esim. puhtaudesta, järviluonnosta, kulttuurista ja taiteesta, kiireettömyydestä...
- **Maakunnallinen identiteetti on Etelä-Savossa seudullisten ja alueellisten identiteettien summa**

Hyvin hoidettu kulttuuriympäristö lisää Etelä-Savon vetovoimaa asuin-, vapaa-ajan - ja matkailualueena

- Jos siihen on mahdollisuus ottaa aidosti kontaktia. Etelä-Savon pitää tuoksua, maistua, olla esteettinen elämys.

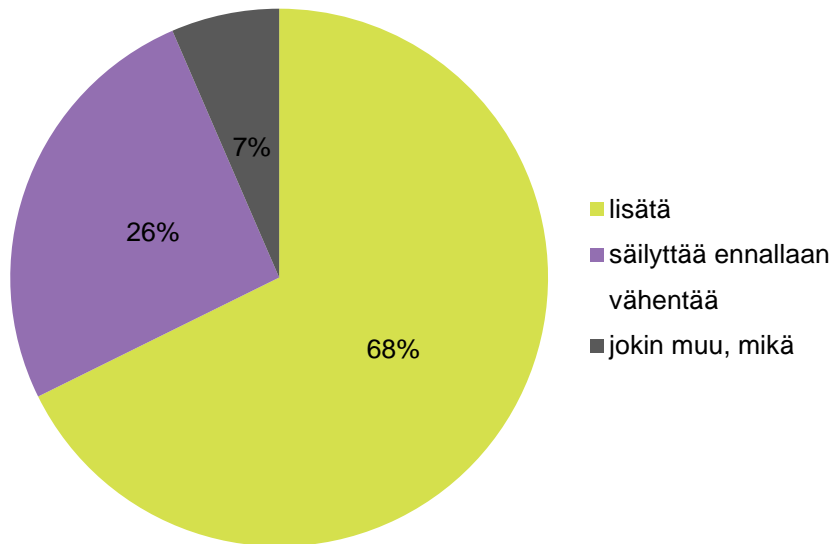

Vahvaa kannatusta saaneita väittämiä - kulttuuriympäristöt

- Kulttuuriympäristöjen, mukaan lukien rakennettu kulttuuriympäristö, vaaliminen ja suojeleminen on maakunnan avaintehtäviä
- Luonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja kestävä käyttö on osa maakunnan kulttuuriympäristöjen hoitoa
- Maakunnan tulee varata riittävät resurssit kulttuuriympäristön hoitoon ja suojelemaan liittyvään asiantuntijaneuvontaan

Kulttuuriympäristökohteiden hoitoon tarkoitettujen rakennusperintöavustusten määrää tulee

- pitää suhteuttaa tarpeeseen eli jos nyt liian vähän, lisätä.
- vaikea vastata kun ei tiedä nykytilannetta ja tarvetta

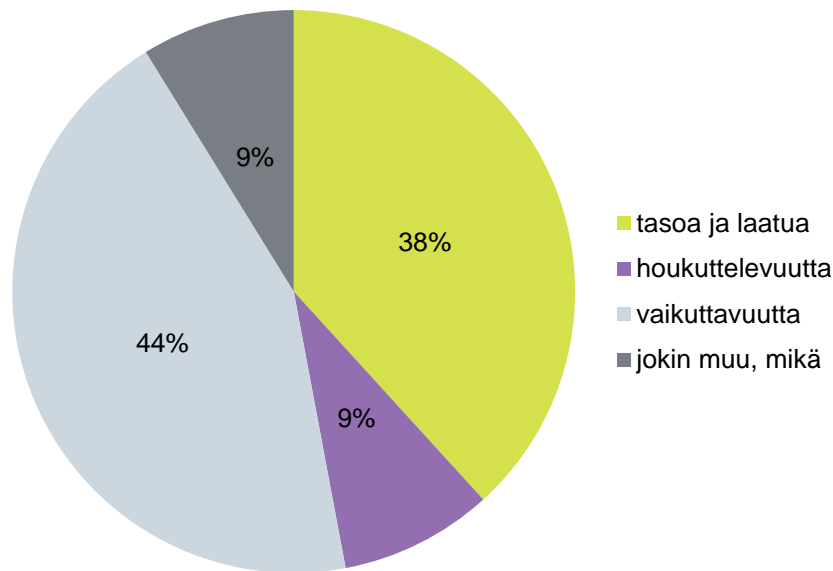
Vahvaa kannatusta saaneita väittämiä

- kulttuurihyvinvointi

- Etelä-Savon tulee panostaa voimakkaasti kulttuurihyvinvointiin ja olla kulttuurihyvinvoinnin edelläkävijä
- Taide ja kulttuuri ovat merkittäviä, liikunnan veroisia hyvinvoinnin lähteitä Etelä-Savon asukkaille
- Kulttuuriin satsaaminen lisää hyvinvointia ja vähentää sote-palveluiden tarvetta
- Kulttuuriin satsaaminen sosiaali- ja terveydenhuollossa lisää hyvinvointia ja vähentää sote-palveluiden tarvetta

Kulttuurihyvinvointiin panostaminen sosiaali- ja terveydenhuollossa nostaa alueen sote-palveluiden

- kaikkia edellä mainittuja
- tekee noita kaikkia, mutta ennen kaikkea vähentää kustannuksia
- monipuolisuutta

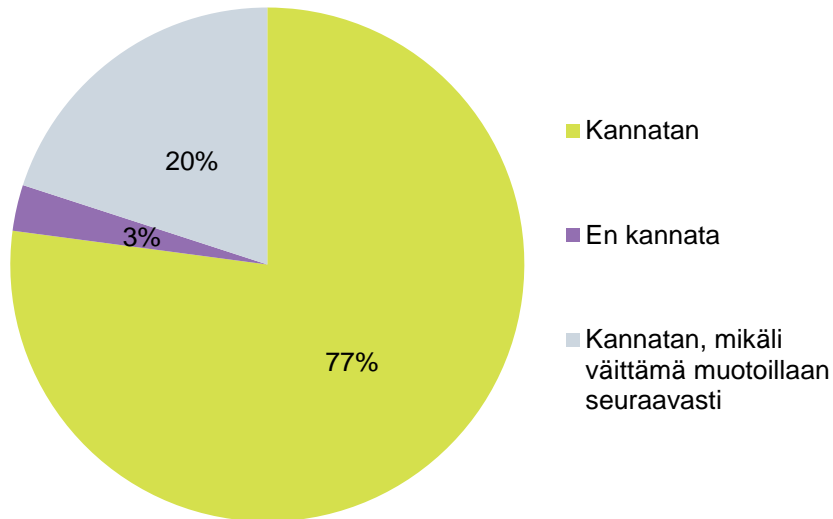
Vahvaa kannatusta saaneita väittämiä

- kulttuurin peruspalvelut ja strateginen suunnittelu

- Työtäni tukisi maakunnallinen kulttuurihyvinvoinnin verkosto, johon voisin kuulua
- Prosentti sote-palveluiden käyttömenoista tulee suunnata taiteeseen ja kulttuuriin
- Taide ja kulttuuri tulee integroida ja kirjata läpileikkaavasti maakunnan tehtäviin, suunnitelmiin ja strategioihin
- Maakunnan tulee aktiivisesti hakea ja osallistua maakuntien väliseen kulttuuriyhteistyöhön
- Maakunnan tulee aktiivisesti hakea ja osallistua kansainväliseen kulttuuriyhteistyöhön

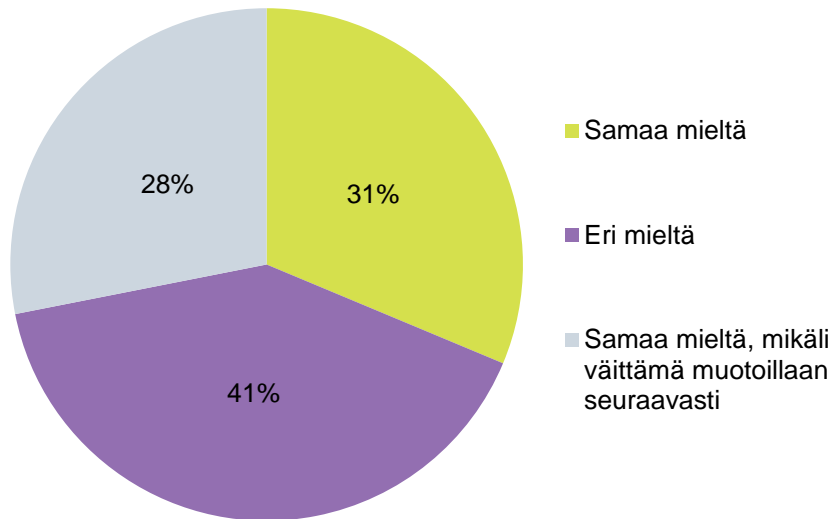
Taide- ja kulttuuripalvelut tulee olla yhtäläisesti kaikkien maakunnan asukkaiden saatavilla asuinpaikasta riippumatta.

- käytännössä tällä maantieteellä mahdotonta
- osa lähipalveluja (esim. kirjasto), osa keskuksissa, uusia saavutettavuuden muotoja pitää kehittää, sähköiset palvelut, kulttuuribussit, kiertueet ym.
- taide- ja kulttuuripalveluiden saatavuutta edistetään erilaisin toimenpitein.
- asia OK, mutta todellisuudessa vaikea tavoittaa täydellistä yhtäläisyyttä (etäisyydet -- fyysiset ja henkiset -- ovat etäisyyksiä eikä ne poistu toivomalla)

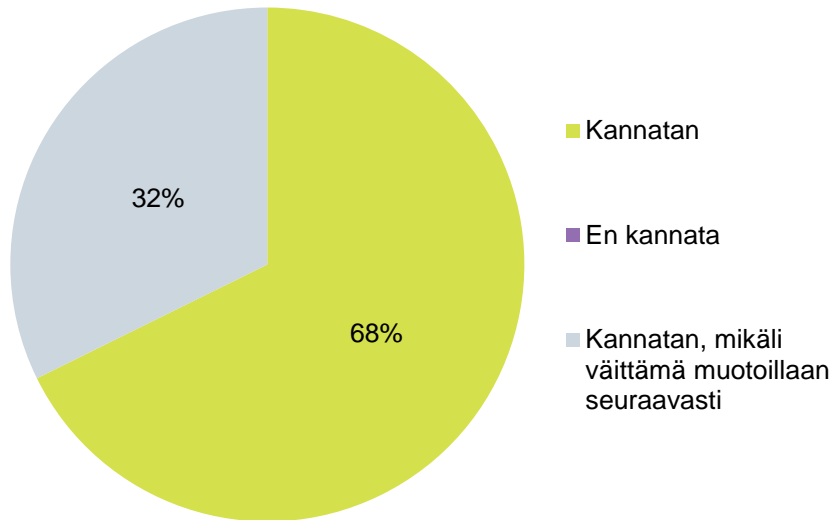
Kirjastojen ja muiden taidelaitosten tukeminen ja toiminnan edistäminen ei kuulu maakunnan, vaan kunnan tehtäviin

- sekä että tehtävä
- kuuluu molemmille
- esim. kirjastoautot yhteinen asia
- pääasia että lähipalvelut turvataan koko maakunnan alueella

Maakunnan tulee varata prosentti käyttövaroistaan kulttuuripalveluiden yleiseen kehittämiseen

- jos ne ovat niin merkittäviä, onko prosentti tarpeeksi?
- vähintään prosentti.
- ... taiteiden ja kulttuuripalvelujen...
- prosentti on liian vähän
- jospa ainakin 2 %

Mitä edellä kuvattuja asioita ja tehtäväalueita Etelä-Savon maakunnan tulisi kulttuurin kehittämisessä painottaa? *Valitse kolme*

KULTTUURI ALUEKEHITYKSESSÄ JA ELINKEINOJEN EDISTÄMISESSÄ. Kulttuurin edistämisellä osana alue- ja elinkeinon kehittämistä tarkoitetaan mm. ...

IDENTITEETTITYÖ. Keitä me eteläsavolaiset olemme, mihin me kuulumme, kuka on eteläsavolainen ja voiko yhteenkuuluvuutta lisätä? Kotiseutuliiton julkaisussa...

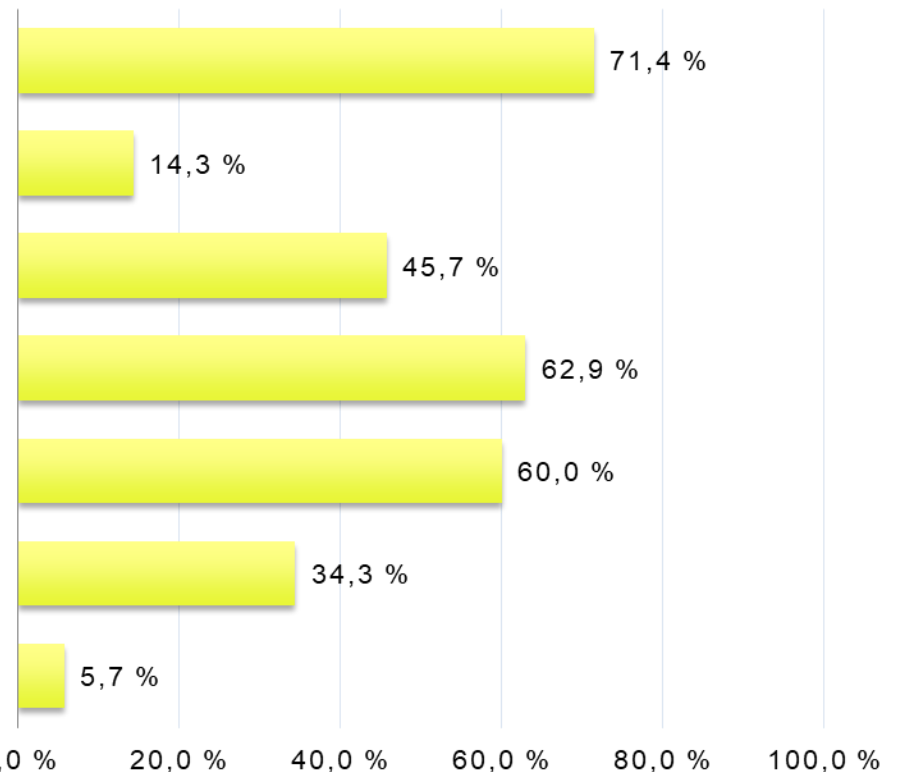
KULTTUURIYMPÄRISTÖ. Kulttuuriympäristö on muodostunut ihmisen ja luonnon vuorovaikutuksessa ja siinä näkyy ihmisen toiminta ja suhde...

KULTTUURIHYVINVOINTI. Taide ja kulttuuri luovat jo itsessään hyvinvointia ja mielekästä elämää, mutta niitä voidaan käyttää myös tavoitteellisesti..

KULTTUURIN PERUSPALVELUT. Kulttuuritoiminta on taiteen harjoittamista ja harrastamista, taidepalveluiden tarjontaa ja käyttöä, jota kulttuurin...

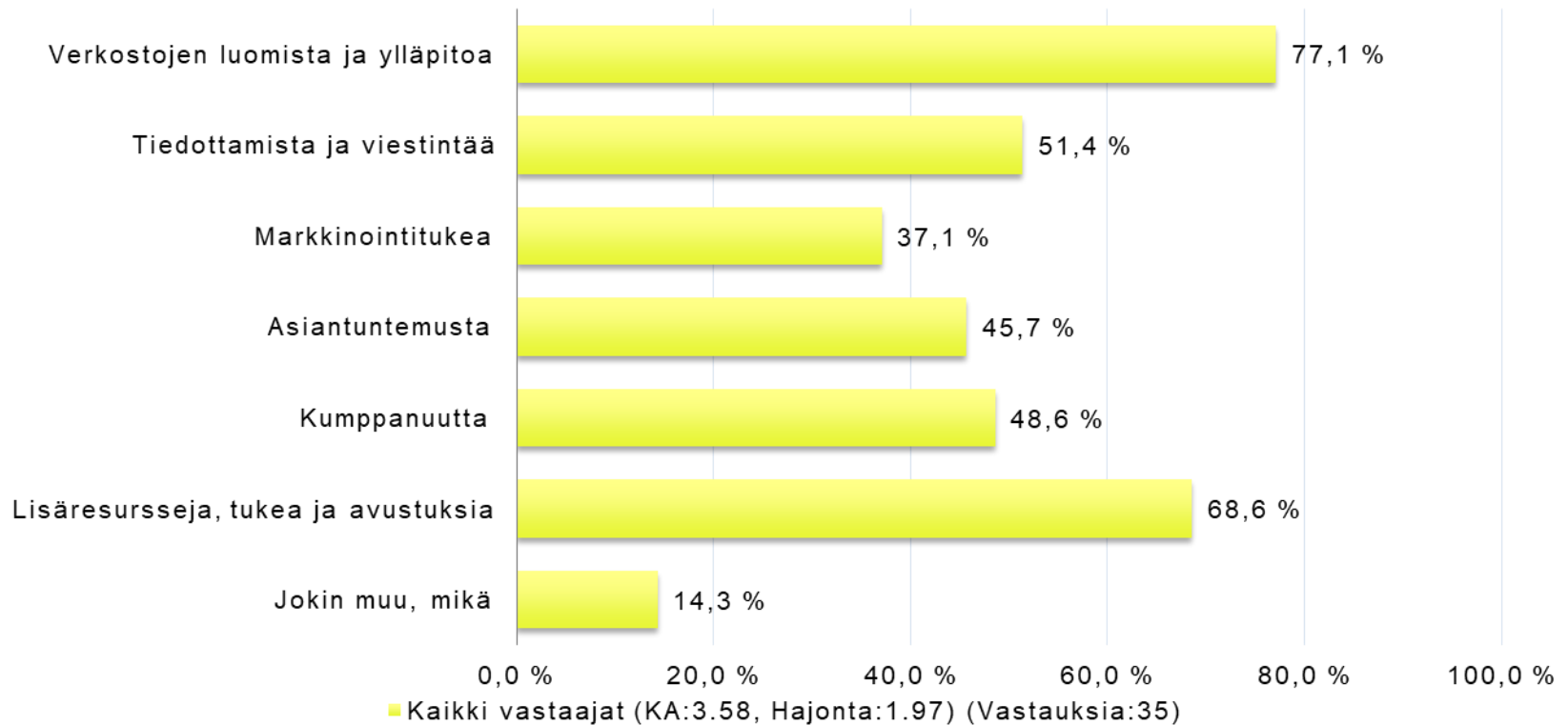
MAAKUNNAN KULTTUURITYÖN STRATEGINEN SUUNNITTELU. Kulttuurin strateginen suunnittelu on kulttuuria koskevien suunnitelmien ja...

JOKIN MUU, MIKÄ

Mitä toivot uudelta maakunnalta kulttuuritehtävässä?

Esimerkkejä terveisistä tai ajatuksista maakuntauudistuksen valmistelijoille

- Toivon aitoja, laaja-alaisia ja tasa-arvoisia visioita tulevaan.
- Tsemppiä työhön! Maakunnan tulisi keskittyä siihen mikä Etelä-Savossa on vahvaa.
- Kuunnelkaa tekijäkenttää. Sisällöstä käsin tuotteet luodaan.
- Yhteisöllisyys kulttuurin kehittäjänä on tärkeää!
- Upeaa, että taide ja kulttuuri on vahvasti uudistuksessa mukana!
- Kansalaisopistot tuottavat melkein kaiken osaamisen paikallisiin kulttuuri- ja taidetapahtumiin. Se pitää nostaa esille.
- Älkää tehkö tästä liian vaikeaa...
- Tsemppiä ja katse konkreettisiin toimijoihin.

Miten maakunnan kulttuuritoimijoiden yhteistyötä (esim. kunnat, maakunta, järjestöt, taiteilijat) tulisi mielestäsi kehittää? 1/2

- Yhteinen vakituinen verkosto, joka kokoontuu säännöllisesti
 - Lisää avoimuutta, monialaisuutta ja keskustelua eri toimijoiden kesken
- Säännölliset tapaamiset/foorumit/koulutukset 1-2 kertaa vuodessa vaihtuvin, ajankohtaisin teemoin, tutustumista ja verkostoitumista
- Päällekkäisyyksien karsinta, kaikki ei tee kaikkea, vaan suunnitellaan jokaiselle omat vahvuusalueet.
- Maakunnan rooli voisi olla esim. hankkeiden hallinnoija ja erilaisia työryhmien kokoonkutsuja

- Kulttuurin ostoja ammattilaisilta tulisi mahdollistaa
- Tulisi olla paikkoja, joissa yhteistyötä voisi tehdä, tulisi tukea hankkeita ja paikkoja, jotka luontevasti keräävät kulttuurintekijöitä yhteen
 - Savonlinnassa tällainen aivan äärimmäisen hieno esimerkki on uusi yhteinen kulttuuritila "kulttuurikellari".
- Parempaa tiedottamista; alueellisen taidetoimikunnan tekemän tiedonvälityksen "korvaaminen"
- Kehitetään yhteistuottamisen malleja, kunnat ja maakunta tilaa ostopalveluilla kulttuurituotantoa paikallisilta ammattilaisilta
- Tapahtumiin haetaan osaajat omalta alueelta ja yhteys toisiin on helppo löytää esim. yhteisen kulttuurisivuston avulla. Otetaan huomioon kaikenlainen ja kaikkien kulttuuri.